

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Stibrála a soudců JUDr. Miroslava Stoklasy a JUDr. Ivy Hubáčkové ve věci

žalobce **V. K.**, narozeného xxx
bytem xxx, xxx
zastoupeného Mgr. Ing. Vlastimilem Němcem, advokátem
se sídlem v Chomutově, Kadaňská 3550

proti
žalované **České republice - Ministerstvu spravedlnosti**, IČO: 00025429
se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16

o zaplacení 1 000 000 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 18. listopadu 2020, č. j. 10 C 43/2020 – 84,

takto:

- I. Odvolací řízení ve vztahu k odvolání žalované **se zastavuje.**
- II. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výroku II. **potvrzuje**, ve výroku III. **se mění** jen tak, že výše nákladů řízení činí 18 456 Kč, jinak **se potvrzuje.**
- III. Žalobce povinen zaplatit žalované náklady odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Michaela Fousková

Odůvodnění:

1. Citovaným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. uložil žalované povinnost zaplatit žalobci 45 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 10 % ročně od 20. 3. 2020 do zaplacení, vše do 15 dnů od právní moci rozsudku. Výrokem II. soud zamítl žalobu o zaplacení 955 000 Kč s příslušenstvím a výrokem III. uložil žalované nahradit žalobci náklady řízení v částce 23 212,52 Kč k rukám zástupce žalobce do 15 dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobce se podanou žalobou domáhal finančního zadostiučinění za vedení trestního řízení u Okresního soudu v Chrudimi pod sp. zn. 2 T 152/2017, které skončilo tak, že předmětná věc byla postoupena k projednávání a rozhodnutí Městskému úřadu v Chrudimi do přestupkového řízení. Žalobce byl trestně stíhán pro podezření ze zločinu týrání svěřené osoby a zločinu týrání osoby žijící ve společném obydlí, hrozil mu trest odnětí svobody v délce až osmi let, stíhání mělo negativně ovlivnit jeho psychický stav, když poukázal na to, že byl v minulosti mnohaletým příslušníkem speciálních vojenských sil armády České republiky. V důsledku trestního řízení mělo dojít k narušení jeho rodinného a soukromého života, kdy byl nucen po mnoha letech se vrátit zpět do města, kde se narodil.
3. Žalovaná k podané žalobě vyjádřila tak, že považovala za dostatečnou formu kompenzace konstatování porušení práva a omluvu, přičemž této satisfakce se v písemné formě již žalobci dostalo. V tomto vyjádření žalovaná konstatovala, že v trestním řízení bylo vydáno nezákonné rozhodnutí.
4. Soud I. stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žaloba je důvodná v tom směru, že byla prokázána existence nezákonného rozhodnutí, k němuž došlo v rámci shora uvedeného řízení u Okresního soudu v Chrudimi tím, že ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. bylo vydáno vůči žalobci usnesení o zahájení trestního stíhání. Trestní řízení v tomto případě skončilo postoupením věci do přestupkového řízení. Dle judikatury nejvyššího soudu je výsledek přestupkového řízení, které skončilo odložením věci nerozhodný, neboť v daném případě byla splněna podmínka existence odpovědnostního titulu. Ve shora uvedené věci trvalo trestní stíhání žalobce od 5. 6. 2017 do 29. 4. 2019, tedy 1 rok 8 měsíců. S ohledem na právní kvalifikaci trestné činnosti a sazbě odnětí svobody, která žalobci hrozila v rozsahu 2 až 8 let, obvodní soud dospěl k závěru, že žalobci je třeba poskytnout finanční zadostiučinění. Žalobci byla porušena čest, důstojnost a dobrá pověst s ohledem na to, že se jednalo o osobu, která byla 20 let činná pro armádu České republiky. Soud konstatoval, že bylo zasaženo do osobnostní sféry a zdraví žalobce, který se v souvislosti se zahájením trestního stíhání dodnes léčí antidepresivy. Došlo u něho k zpretrhání sociálních vazeb, neboť trestní řízení přispělo k rozpadu jeho manželského soužití a následně k rozvodu manželství. Naproti tomu nebylo zjištěno, že by trestní řízení přímo zasáhlo do vztahu žalobce s jeho dětmi, neboť již před zahájením trestního stíhání byla situace v rodině neutěšená a sama nezletilá dcera A. byla oznamovatelem trestné činnosti žalobce za situace, kdy byla již rok předtím v psychiatrické léčebně a jí vnímané okolnosti rodinného života vedly k zahájení trestního stíhání, což v celém souhrnu nelze plně přičítat státu.
5. Obvodní soud po právní stránce aplikoval judikaturu nejvyššího soudu zejména rozhodnutí publikované pod sp. zn. R 67/2016 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, dle něhož výše zadostiučinění dle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti státu výše náhrady nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, které skončilo zproštěním obžaloby nebo zastavením, musí odpovídat výši zadostiučinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují. Nelze-li nalézt takový případ, který by se ve více znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy.

6. Soud tak provedl srovnání rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 28 C 355/2013 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze sp. zn. 20 Co 437/2014. Šlo o trestní stíhání pro zločin týrání svěřené osoby, které trvalo necelé dva roky a u poškozeného došlo k narušení vztahu s otcem, bratrem a sestrou. Ve věci byly dva poškození, jimž bylo přiznáno finanční zadostiučinění ve výši 4 000 jednomu z poškozených a 50 000 druhému z poškozených. Dále soud projednávanou věc porovnal s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 2, sp. zn. 25 C 165/2016, tato věc však nenesla rysy podobnosti s projednávanou věcí, když u žalobce došlo k jiným zásahům do osobnostní sféry a trestní řízení se vedlo pro jiný trestný čin. V dalších věcech vedených pod sp. zn. 12 C 117/2016 a 15 C 280/2014 u téhož soudu I. stupně bylo v prvním posuzovaném případě poskytnuto odškodnění 14 500 Kč, když zásahy do sféry poškozeného byly vyvolány vazbou a následnou medializací, přičemž poškozený byl zproštěn viny, až na základě rozhodnutí nejvyššího soudu. U druhého ze zmíněných případů byly u poškozeného prokázány psychické potíže již před zahájením trestního řízení. U judikatury označené zástupcem žalobce, soud dovodil, že ta nemohla sloužit pro posouzení výše finančního zabezpečení, neboť se týkala pouze obecně metodiky či způsobu stanovení výše zadostiučinění a neoznačovala porovnatelné případy.
7. Projednávanou věc, pokud jde o výši zadostiučinění, soud posoudil tak, že přiznal žalobci náhradu nemajetkové újmy v rozsahu 45 000 Kč s příslušenstvím s tím, že výše tohoto zadostiučinění má kompenzovat zásahy ve sféře zdravotní a zásah do oblasti sociálního života, včetně bydlení. O nákladech řízení bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 1 o. s. ř., když žalobce byl co do základu úspěšný.
8. Proti vyhovujícímu výroku a výroku o nákladech řízení, podala žalovaná včas blanketní odvolání, které následně vzala podáním ze dne 11. 1. 2021 v celém rozsahu zpět.
9. Proti zamítavému výroku ve věci samé podal rovněž odvolání žalobce. Uvedl, že soud I. stupně nedocenil zcela skutečnost, že v rámci trestního řízení je nutno aplikovat bez jakýchkoliv výhrad princip presumpce neviny. Pro žalobce šlo o frustrující situaci, kdy byl stíhán pro zcela zavrženíhodné trestné činy, přičemž šlo o osobu, která nebyla v minulosti trestána a příslušníka speciálních vojenských sil. Celou situaci vnímal jako zjevnou nespravedlnost a křivdu. Stát má vybudován odborný aparát k provedení trestního řízení, který se však ve vztahu k žalobci zachoval neadekvátně. V souvislosti s tím jaká byla u žalobce prokázána újma ve formě zásahu do jeho osobního života, byla přisouzena výše zadostiučinění spíše nepatrná. Odvolatel dále poukázal na jiný případ, kdy se prezident republiky domáhal zadostiučinění v souvislosti s verbálním výrokem fyzický osoby, který spočíval ve lživém tvrzení, že prezident republiky má rakovinu. Soud I. stupně v této věci rozhodl tak, že autor lživého výroku má prezidentu republiky zaplatit částku 250 000 Kč. Oproti tomu žalobce nasazoval svůj život v zahraničních misích a byl vyznamenán xxx xxx xxx. Poskytnutá satisfakce znamená, že byl žalobce odškodněn za trvání trestního řízení částkou 67 Kč za jeden den. Navrhl, aby v odvolacím řízení byl napadený rozsudek změněn a žalobě vyhověno.
10. Žalovaná se k odvolání žalobce písemně vyjádřila tak, že soud I. stupně věc po skutkové i právní stránce posoudil bezchybně na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu. V odvolání žalobce nejsou uvedeny takové argumenty, které by byly způsobilé přivodit změnu nebo zrušení napadeného rozhodnutí. Navrhla potvrzení napadeného zamítavého výroku.
11. Odvolací soud nejprve rozhodl o zastavení odvolacího řízení ve vztahu k odvolání žalované s ohledem na jeho zpětvzetí, a to dle § 207 odst. 2 o. s. ř., dle něhož dokud o odvolání nebylo rozhodnuto, je možno vzít je zpět. V takovém případě odvolací soud odvolací řízení zastaví.
12. Odvolací soud následně přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v rozsahu výroků II., III. včetně řízení, které jeho vydání předcházelo dle § 212, § 212a odst. 1, 5 o. s. ř. a neshledal odvolání žalobce důvodným.

13. Vycházel přitom ze skutkových zjištění soudu I. stupně, aniž shledal důvod pro opakování či doplnění dokazování. Skutkový stav byl mezi účastníky prakticky nesporný, obě strany sporu se neshodly na právním posouzení shora uvedených skutkových zjištění.
14. Žalobce v odvolacím řízení tvrdil, že poskytnutá výše přiměřeného zadostiučinění za nemajetkovou újmu v rozsahu 45 000 Kč s příslušenstvím, je pro něho s ohledem na skutkový stav věci spíše nepatrná a zcela nedostatečná. K tomu odvolací soud uvádí, že se s důvody obsaženými v odvolání neztotožnil. V případě žalobce byl v rámci vedeného trestního řízení dán odpovědnostní titul státu ve formě rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, tak jak soud I. stupně správně uvedl. Soud I. stupně rovněž nepochybil, když pro daný případ v souvislosti se shora uvedenou judikaturou nejvyššího soudu aplikoval obdobné případy, kdy v souvislosti s trestním řízením byla poškozeným v soudních sporech přiznávána nemajetková újma.
15. Kromě případů, které použil soud I. stupně v odůvodnění svého rozhodnutí, odvolací soud poukazuje na případ vedený u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 69 Co 398/2013, kdy poškozený byl stíhán pro trestný čin pohlavního zneužití a ohrožení výchovy dítěte, hrozila mu sazba odnětí svobody v rozsahu 1 až 8 let, byl stíhán celkem 3 roky, z toho 420 dní ve vazbě a obžaloby byl zproštěn podle § 226 písm. a) trestního řádu. Za to se mu dostalo zadostiučinění v rozsahu 50 000 Kč a náhrady nákladů obhajoby. Tento případ byl však zcela specifický tím, že v minulosti byl poškozený již pro mravnostní delikty odsouzen a před vzetím do vazby se částečně doznal, čímž si dle odvolacího soudu vzetí do vazby sám zavinil. Věc byla projednávána i dovolacím soudem a dovolání bylo rozhodnutím sp. zn. 30 Cdo 827/2014 zamítnuto. Odvolací soud na daný případ již nenalezl srovnávaný případ, který by obsahoval více obdobných prvků jako v projednávaném případě žalobce a pro takový případ použil srovnání pouze s ne zcela obdobnou věcí projednávanou u zdejšího soudu pod sp. zn. 55 Co 87/2018, kdy poškozený byl stíhán pro trestný čin těžkého ublížení na zdraví, obžaloby byl zproštěn, přičemž trestní řízení trvalo zhruba jeden rok a hlavní újma poškozeného spočívala v zásahu do jeho osobní sféry a psychických potíží. Za trestní stíhání mu bylo poskytnuto zadostiučinění v rozsahu 40 000 Kč.
16. Tyto srovnávané případy dle odvolacího soudu umožňují poskytnout závěr, že výše 45 000 Kč přiznaná obvodním soudem žalobci za vedení nezákonného trestního řízení, je na samé horní hranici toho, co mohl v daném případě požadovat i s přihlédnutím k tomu, že věcnou správnost vyhovujícího výroku I. odvolací soud s ohledem na zpětvzetí odvolání ze strany žalovaná nemohl provést.
17. Odvolací soud se však ohledně okolností případu podrobněji zabýval tím, z jaké trestné činnosti byl žalobce obviněn. Poškozenému bylo kladeno za vinu, že v období od září 2009 do května 2017, kdy byl ze společného obydlí policejním orgánem vykázán v xxx, xxx, týral svoji dceru A. K., narozenou xxx tím, že jí opakovaně z banálních důvodů fyzicky trestal údery rukou do tváře a několikrát měsíčně trestal údery koženým vojenským opaskem více ranami na obnažené hýždě, kromě toho jí nutil cvičit pánské kliky, pokud stanovený počet kliků nesplnila za jeden den. Kromě toho dceru psychicky ponižoval, zamezoval jí v kontaktu s prarodiči z matčiny strany. V souvislosti s tímto jednáním se A. K. pokusila o sebevraždu a byla následně několik měsíců hospitalizována v psychiatrické nemocnici v xxx. Dále byl žalobcem obviněn, že týral svoji další dceru K. K., narozenou xxx v době od roku 2009 do listopadu 2014 ve svém bydlišti tím, že jí z vymyšlených důvodů nezakládajících se na pravdě opakovaně trestal ranami koženým vojenským opaskem, v její přítomnosti inicioval slovní konflikty s matkou poškozené, vyžadoval, aby se mu poškozená hlásila z internátního pokoje přes komunikační systém Skype každou půl hodinu, což vedlo k tomu, že dcera K. po posledním fyzickém napadení utekla z domova k prarodičům ze strany matky a otcovo jednání pocítovala jako těžké příkoří. Dále bylo žalobce obviněn, že v době od roku 2009 do června

2017 v bytě v xxx psychicky i fyzicky týral svoji manželku A. K. v přítomnosti obou dcer, inicioval slovní konflikty s manželkou do té doby, až vyvolají emoční reakci a následně jí chytal za ruce a v jednom případě jí udeřil otevřenou dlaní do obličeje tak, že ji způsobil krvácení. Následně jí natáčel na mobilní telefon a vyhrožoval, že nahrávky zveřejní a vulgárně jí urážel. Dále byl žalobce obviněn, že manželku sexuálně týral tím, že s ní provozoval pro ni ponižující a bolestivé intimní praktiky, s nimiž nesouhlasila, jednou za měsíc až dva měsíce jí přivazoval nohy k židli a ruce svazoval za zády a do úst vkládal roubík, který ji uvolnil až poté, co ho poprosila a podobně. Na žalobce byla podána obžaloba pro zločiny týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, 2 písm. c), d) tr. zákoníku a zločin týrání osoby žijící ve společném obydlí podle § 199 odst. 1, 2 písm. d) tr. zákoníku.

18. Již s ohledem na uvedené skutky, z nichž byl žalobce obžalován, je zřejmé, že šlo o podezření tak závažné, že bylo nezbytné provést šetření ze strany státu. Z odůvodnění usnesení Okresního soudu v Chrudimi č. j. 2 T 152/2017- 381 z 28. června 2018, již byla věc postoupena k projednání a rozhodnutí Městskému úřadu v Chrudimi mimo jiné vyplývá, že soud měl ohledně skutků uvedených v obžalobě přetrvávající pochybnosti s tím, že provedenými důkazy nebylo bez důvodných pochybností prokázáno, že skutky byly v celém rozsahu spáchány a naplněny zákonné znaky týrání. Svědkyně A. K. odmítla vypovídat a její výpověď z přípravného řízení byla procesně nepoužitelná a u výpovědi nezletilých svědkyň měl soud pochybnosti o věrohodnosti jejich sdělení. Soud však dále vyjádřil názor, že žalobce jako otec ve vztahu k dětem výchovně selhával, neboť namísto trpělivého a citlivého výchovného přístupu zvolil nekompromisní systém výchovných trestů. Situaci v rodině soud charakterizovat tak, že se jednalo o dlouhodobé partnerské konflikty rodičů, které nezletilé děti těžce nesly, nešlo však o zločin týrání. U sexuálních deliktů ve vztahu k manželce poškozeného soud dospěl k závěru, že v případě žalobce nebyla naplněna subjektivní stránka skutkové podstaty trestného činu za situace, kdy vzájemné vztahy v rodině procházely hlubokou manželskou krizí, přičemž tyto vztahy není možno řešit formou trestního řízení. Soud nicméně neshledal důvody pro postup dle § 226 písm. b) trestního řádu (zproštění obžaloby) za situace, kdy žalobce sám přiznal některé dílčí části skutků uvedených v obžalobě. Jeho jednání, zejména ve vztahu k dceři A. K., narozené xxx, bylo prokázáno a zachyceno ve zprávách dětských lékařů, dětských psychologů a příslušných orgánů sociálně právní ochrany dětí. Věc byla proto postoupena jako přestupek proti občanskému soužití.
19. Celou záležitost trestního řízení odvolací soud hodnotil tak, že s ohledem na to, že žalobce sám v trestním řízení připustil, že některé skutky ve vztahu ke svým dcerám spáchal a šlo o skutky závažné, tak soud tyto okolnosti zvážil při posouzení kritérií uvedených v § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. Zde jsou uvedena kritéria pro výši zadostiučinění, přičemž sám žalobce si musel být vědom, že s ohledem na jeho jednání ve vztahu k jeho dcerám, jde o jednání velmi obtížně akceptovatelné, a které bylo nutno podrobněji prošetřit. Jestliže argumentoval tím, že měl z probíhajícího trestního řízení pocit frustrace a ztráty iluzí o justičním aparátu v České republice, tak je nutno si uvědomit, jaké pocity v důsledku svého jednání vyvolal v členech své rodiny.
20. Dále argumentoval tím, že se jednalo o mnohaletého vzorného vojáka armády České republiky, působícího v zahraničních misích. Tuto skutečnost odvolací soud nijak nezpochybnuje, nicméně poukazuje na to, že je třeba osobnost každého člověka hodnotit tak, jak se chová navenek a na druhé straně i ve vztahu k rodině v soukromí. Doma jeho jednání nepochybně vzorné nebylo, když se dopustil v řadě případů zcela zavrženíhodného jednání ve vztahu ke svým dcerám a ponižujícího jednání ve vztahu k bývalé manželce. Jedná se o osoby slabší, které měl chránit, nicméně ve své roli manžela a otce zcela selhal.
21. S ohledem na shora uvedené důvody odvolací soud postupoval dle § 219 o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně v napadeném zamítavém výroku II. potvrdil jako věcně správný.

22. Ke změně došlo pouze dle § 221a o. s. ř. ve výroku o nákladech řízení mezi účastníky před soudem I. stupně, když žalobci byla přiznána pouze částka 18 456 Kč za uhrazený soudní poplatek 2 000 Kč a čtyři úkony právní služby za zastoupení advokátem dle advokátního tarifu (převzetí zastoupení, sepsání žaloby a účast u dvou soudních jednání) náhradu za čtyři paušální náhrady hotových výloh po 300 Kč a 21 % sazbu DPH 2 856, celkem v součtu 18 456 Kč. Oproti soudu I. stupně odvolací soud neshledal účelně vynaloženými náklady za náhradu cestovného v situaci, kdy v žalobě bylo bydliště žalobce označeno adresou xxx, xxx a sídlo advokáta v Chomutově. Žalobce si nepochybně může pro zastupování ve věci zvolit kteréhokoliv advokáta v České republice, nicméně náklady na cesty takového zástupce, mimo svého bydliště k soudu si musí hradit sám.
23. Výrok o náhradě nákladů odvolacího řízení vyplývá ze situace, kdy žalobce byl v odvolacím řízení zcela procesně neúspěšný, když jeho požadavek na úhradu nemajetkové újmy v rozsahu 955 000 Kč s příslušenstvím byl zcela zamítnut. Dle § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. je tak povinen nahradit za použití § 151 odst. 3 o. s. ř. náklady odvolacího řízení žalované, která vynaložila náklady za vyjádření k odvolání, tedy v rozsahu 300 Kč za jeden úkon.

Poučení:

Proti vyhovujícímu výroku tohoto rozsudku lze podat dovolání do dvou měsíců od doručení tohoto rozsudku k Nejvyššímu soudu České republiky v Brně prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 za podmínek ustanovení § 237 o. s. ř. Proti výrokům o zastavení odvolacího řízení a výrokům o nákladech řízení není dovolání přípustné.

Praha 17. března 2021

JUDr. Zdeněk Stibral v. r.
předseda senátu